

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р Екатерина Неделчева Софрониева,
катедра „Предучилищна и медийна педагогика“, Факултет по науки за
образованието и изкуствата, СУ „Св. Кл. Охридски“
професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по...
(Методика на обучението по чужд език – предучилищна и начална
училищна възраст)
член на научно жури, определено със Заповед № 926 от 26.12.2025 г.
на Ректора на ВСУ „Черноризец Храбър“

относно

научните трудове за участие в конкурс
за заемане на академична длъжност „доцент“
в професионално направление: 1.3. Педагогика на обучението по ...
(английски език за специални цели),
към ВСУ „Черноризец Храбър“
обявен в ДВ, бр. 79 от 26.09.2025 г.

с кандидат

ст. преп. д-р Боряна Стоянова Костова-Стамболийска

1. Оценка на материалите за съответствие с минималните национални изисквания

Ст. преп. д-р Боряна Стоянова Костова-Стамболийска е единствен кандидат по тази процедура.

Представените от кандидата научни трудове за участие в обявения конкурс напълно съответстват с минималните национални изисквания по

чл. 26 от ЗРАСРБ и Наредба №3 за академичния състав на ВСУ „Черноризец Храбър“ за заемане на академичната длъжност „доцент“ в научна област 1. Педагогически науки; професионално направление: 1.3. Педагогика на обучението по ... (английски език за специални цели).

Приложената справка за изпълнение на минималните национални изисквания показва, че депозираните материали отговарят и по някои критерии надвишават необходимия брой точки за заемане на академичната длъжност „доцент“. Справката е изготвена коректно и прецизно.

Приемам за оценка всички трудове, които включват: две монографии (един хабилитационен труд и една монография по защитен дисертационен труд), две студии (една самостоятелна и една в съавторство) и дванадесет статии (осем самостоятелни и четири в съавторство), от които три, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световно известни бази данни.

2. Обща характеристика на научноизследователската, научно - приложната и педагогическата дейност на кандидата

Ст. преп. д-р Боряна Стоянова Костова-Стамболийска е автор на общо 40 публикации на български и английски език, като шестнадесет от тях са представени за участие в настоящия конкурс. Научните ѝ интереси обхващат широк кръг от теми и проблеми в областта на чуждоезиковото обучение, свързани с дискурсия подход в обучението по езици за специални цели, езика на академичната комуникация, теоретични и аналитични аспекти на дискурс анализа, многоезичие, иновации в образованието, учебни постижения и повишаване на езиковата култура на студенти и др.

Монографията „Дискурсият подход в обучението по чужд език за специални цели“, представлява обобщение на научните търсения и приноси

на д-р Боряна Костова-Стамболийска. Трудът е идентифициран с международен стандартен номер ISBN 978-954-715-791-0 и е публикуван през 2025 г. от Университетското издателство на ВСУ в град Варна. Трудът отговаря напълно на изискванията за хабилитационен труд, има двама рецензенти и е добре структуриран и логично последователен в съдържателен аспект. Той включва предговор, увод и заключение, четири основни глави, списък на използваните съкращения, списък на фигурите и таблиците и библиография. Публикацията е на български език, но включва текстове и на английски език.

В книгата се разглеждат важни теоретични аспекти, свързани с дискурсия подход, характеристиките и развитието на чуждоезиковото обучение за специални цели в България, лингводидактическите концепции, както и различни компоненти, отнасящи се до езика, културата и политиките на САЩ и Великобритания. В практико-приложен план е предложена е цялостна методическа система за обучение по чужд език за специални цели, базирана на дискурсия подход. Предложени са авторови разработки за обучение на юристи, политолози, специалисти по международни отношения и др. на английски език.

Монографията съдържа както богат теоретичен анализ, така и се отличава с научно-приложната си насоченост. Както авторът заявява, „...езиковата теория и преподавателската практика не следва да бъдат разглеждани като два отделни плана, а като взаимно обуславящи се аспекти на една и съща дидактико-лингвистична система“ (с. 7). Тази обвързаност на теорията с практиката в обучението е постигната майсторски в представената книга. Тя е написана увлекателно и компетентно и е подходяща както за специалисти и студенти, така и за по-широка аудитория от заинтересовани читатели.

Другият основен монографичен труд – „Легитимация и предизборни речи. Дискурсивни и прагматични аспекти“, публикуван по темата на

дисертационния труд на Боряна Костова-Стамболийска, представя проучване на вербалните стратегии в политическата легитимация в САЩ. Авторът прави задълбочен анализ и извежда тенденции за прилагането им за целите на убеждаване в публичния политически дискурс.

Останалите научни трудове на ст. преп. д-р Боряна Костова-Стамболийска също демонстрират и потвърждават нейния опит като преподавател и изследовател в областта на обучението по езици. През 2022 г. тя е наградена с грамота от Академичния съвет и Ректора на ВСУ „Черноризец Храбър“ за стойностна научно публикационна дейност в авторитетни международни научни издания.

Педагогическата дейност на кандидата отразява и е тясно свързана с научноизследователските ѝ търсения и постижения. Боряна Костова-Стамболийска следва един последователен и естествен път в своето кариерно развитие. Тя е магистър по английска филология, доктор по германски езици (съвременен английски език) и преподавател към ВСУ с дългогодишен стаж от 29 години. Разработила е 12 курса и води лекции и упражнения в бакалаварски, магистърски програми и допълнителни обучения, сред които са специализиран английски език за юристи, специализиран английски език в сферата на дипломатията, бизнес английски, английски език за академични цели, езикова и специализирана подготовка на чужденци и много други. Има богат опит в преподаването както на български, така и на чуждестранни студенти. Участва активно в провеждането на семинари, учебни практики и комисии за държавни изпити, докторантски минимуми и сертифициране на комуникативни умения по английски език. Участва в 10 международни конференции, 4 научни проекта и е канена за лектор в редица чуждестранни университети в Чехия, Италия, Белгия, Полша, Испания и Турция. Боряна е член на редколегията и рецензент на научно списание, реферирано в световната база

данни Scopus, член е и на асоциацията на преподавателите по английски език в България.

3. Лични впечатления от дейността на кандидата

Имам удоволствието да познавам Боряна Костова-Стамболийска от няколко години, когато професионалният път ни събра. Първите ми впечатления от нейната работа са като член на организационния екип на научно-методическите форуми по съвременни теми и проблеми на чуждоезиковото обучение, организирани ежегодно от ВСУ „Черноризец Храбър“. Боряна е един впечатляващ творчески организатор и водещ, който пленява аудиторията и се отличава с финес, вкус и усет за най-дребните детайли.

По моя покана Боряна Костова-Стамболийска се включи към екипа на Факултета по науки за образованието и изкуствата на Софийския университет, който провежда курсове за следдипломна квалификация на учители по английски език. Съвсем очаквано тя изпълни безупречно своите професионални ангажименти и без да сме търсили обратна връзка от обучаемите, получихме от тях редица молби да предадем най-искрените им благодарности за проведените от нея обучения, които те намират за много интересни и полезни.

Ако трябва да опиша Боряна с няколко думи, бих казала, че тя е изключителен професионалист, много внимателна, изпълнителна и прецизна, а в чисто човешки план е енергична, топла, сърдечна и завладяваща сърцата. Тя има прекрасната възможност да се учи от и работи в различни научноизследователски, творчески и преподавателски екипи с проф. д-р Галина Шамонина, дълбоко уважаван, ерудиран и ценен специалист от нашата академична общност.

4. Научни и научно-приложни приноси на публикациите, представени за конкурса.

Сред научните приноси на представените от кандидата публикации могат да се отличат някои основни такива, описани тук по-долу.

➤ Монографията „Дискурсният подход в обучението по чужд език за специални цели“ (публикация № 1) предлага нова концептуална рамка, в която дискурсът заема централно място в педагогическото взаимодействие и спомага за преодоляване на съществуващото в традиционното обучение разделение между езикова форма и езикова функция. Дискурсният анализ е разгледан като основно интердисциплинарно ядро на обучението по чужд език за специални цели, в което се пресичат различни педагогически и езиковедски модели.

➤ В монографията (публикация № 1) е направен и обстоен обзор систематичен анализ на публикациите в сп. „Чуждоезиково обучение“ за определяне на тенденциите, периодите и мястото на обучението по чужд език за специализирани цели в България за период от 50 години (1974-2024). Изследването е единствено по рода си и дава ценна информация за специалисти, изследователи и отговорните за езиковите политики лица в България.

➤ В двете монографии, както и в голяма част от другите публикации (публикации № 1, 2, 5-7,16), авторът разглежда различни жанрови модели и механизми на убеждаваща комуникация, легитимация и др. и предлага инструментариум за анализ на политически и академичен дискурс, който е интердисциплинарен по своята същност и приложим не само в сферата на езиковото обучение.

➤ Авторът формулира и обосновава теоретична концепция за дискурсна компетентност като съвкупност от компоненти, които позволяват включването в сложна професионална и академична

комуникация. Моделът е разгледан в общата рамка на комуникативната компетентност и предлага специфични критерии за оценяване и развиване на езикови умения за специализирани цели. (публикации № 1,4).

Някои от научно-приложните приноси на публикациите са разгледани тук по-долу.

➤ Разработени са авторски материали за езиково обучение с фокус върху академичен, юридически и политически дискурс, които обогатяват съществуващата методическа литература и отговарят на съвременните нужди на обучението по език за специални цели (публикации № 1,3-5,10,11,16).

➤ Разработена и апробирана сред студенти е цялостна методическа система за използването на дискурсия подход в чуждоезиковото обучение, която спомага за развиване на умения да се анализират, интерпретират и създават специализирани текстове, които да отговарят на нуждите на младите хора и реалности в съвременната комуникация (публикации № 1,3,4).

➤ Част от публикациите акцентират върху необходимостта от межкултурна комуникативна компетентност, ценностна осъзнатост и академична грамотност и предлагат стратегии за развиването им в контекста на чуждоезиковото обучение за специални цели. (публикации № 1,4,5,8,11).

Така изведените приноси на кандидата спомагат за цялостното обогатяване на съществуващата теория и практика в езиковото обучение на университетско ниво.

5. Критични бележки и въпроси към кандидата.

Нямам критични бележки или въпроси към кандидата.

6. Заключение

Считам, че ст. преп. д-р Боряна Стоянова Костова-Стамболийска е завършен преподавател и изследовател. Научните ѝ публикации отразяват динамиката на нашето съвремие и нуждата от предлагане на адекватна професионална подготовка по английски език за специални цели. Нейните безспорни личностни и професионални качества напълно отговарят на изискванията към кандидата за заемане на академичната длъжност по обявения конкурс.

С убеденост предлагам на почитаемото научно жури да гласува положително за присъждане на академичната длъжност „доцент“ в област на висше образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по... (английски език за специални цели) на **Боряна Стоянова Костова-Стамболийска.**

Дата: 27.01.2026 г.

Подпис: